

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ?

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/643

KARAR NO : 1983/727

ÖZET: Asker kişilerin, işledikleri askeri suçlara ait davanın Askeri Mahkemelerde yargılamayı gerektiren ilginin kesilmesine rağmen, 353 sayılı Yasa'nın 17. maddesine göre askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davaacı : K.H.

Sanık : Candan Erdoğan

O L A Y : Askerlik görevini yapan sanığın Disiplin Mahkemesince verilen 1978/45-46-47 sayılı kararlar ile 40,30 ve 30 gün oda hapsi cezasına mahkum edildiği ve bu cezaların infazı için 13.10.1978 günü disiplin cezaevine kapatıldığı ve sanığın 14.10.1978 günü cezaevinin demir parmaklıklarını kırarak firar ettiği iddia olunarak TCK.nun 298/2. maddesine göre cezalandırılması istemiyle 5. Piyade Er Eğitim Tugay Askeri Savcılığınca hakkında kamu davası açılmıştır.

Sivas 5. Er Eğitim Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 27.11.1980 günür de sanığa atılan disiplin cezaevini terk fiilinin cezaevinin pencere ve demir parmaklıklarını kırmak suretiyle gerçekleşmiş olması sebebiyle suçun TCK.nun 298. maddesini ihlâl niteliğinde olduğu ve sanığın da terhis edilmek suretiyle ve asker kişiliği sona erdiğinden askeri suç olmayan bu suçta ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Samsun 1. Sulh Ceza Mahkemesi; 18.12.1981 gününde, 1981/555-984 sayı il sanığın suçu sabit görülerek TCK.nun 298/2. maddesi gereğince 3 ay süre ile hapis cezası ile mahkumiyetine karar vermiş ve bu kararın sanık tarafından temyiz edilmesi üzere Yargıtay 2. Ceza Dairesi'nin 1.6.1982 gününde, 3105-3709 sayılı ilâmı ile; (Askeri Ceza Kanununun 21. ve 23/C. maddelerine göre oda hapsi cezası kısa hapis türünden birisi hürriyeti bağlayıcı ceza olup aynı kanunun 25/A. maddesinde bu cezanın muayyen hâs odalarında topluca çektirileceği belirtilmiştir. Kanununun 76. maddesinde ise "Disiplin cezalarında hapis odalarından kaçanların cezası" matlâbı altında firarın müeyyidesi gösterilmiştir. Oda hapsinden firar edenler için özel hüküm vazedilmesi bu suçun "Askeri Suç olduğu sonucunu doğurmakta" bu itibarla 353 sayılı Yasa'nın 17. maddesi gereğince davaya Askeri Mahkemelerde bakılması lüzumu gözönünde bulundurularak vazifelik kararı verilmesi icap ettiği halde duruşmaya devam ile hüküm tesisi şeklinde mahkumiyet kararı verilmesinde isabet görülmediğinden bahisle hükmün bozulmasına karar verilmiş, dava dosyasını alan Samsun 1. Sulh Ceza Mahkemesi; 13.9.1982 gününde, 1982/781 sayı ile; Yargıtay bozma ilâmındaki gerekçeleri esas alarak görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş olmakla dava dosyası Sansun C. Savcılığının 15.12.1982 günlü, 1982/39115 sayılı yazısı ile mahkememiz gönderilmiştir.

İNCELEME VE TEREKKE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüsun'un Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Arçon'un katılmaları ile yapıya 26.12.1983 günlü, toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Eren'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür.

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanununun 9. maddesinde "Askeri Mahkemeler kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişilerin aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidir." denilmektedir. Yine aynı kanununun 17. maddesine göre Askeri Mahkemelerde yargılamayı gerektiren ilginin kesilmesi daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak işlenen askeri bir suç değilse veya askeri bir suçla bağlı bulunmuyorsa soruşturmaya başlanmış olsa dahi askeri mahkemenin görevi sona ermektedir.

Askeri Yargı yerinde duruşmaya devam edildiği sırada sanığın terhis edilmesi nedeniyle askerlikle ilişkisi kesildiğine göre öncelikle sanığa isnat olunan eylemin askeri suç olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 1. maddesinde belirtildiği üzere Askeri Ceza Kanununda yazılı olan suçlar askeri suç olarak kabul edildiği gibi TCK.nun da yazılı olup da bu kanuna Askeri Ceza Kanununa açıkça atıf yapılan suçlarda askeri suç sayılmışlardır.

Sanık hakkında hernekadar askeri savcılığa tanzim olunan iddianamede TCK.nun 298. maddesinin uygulanması istenmekte ise de; mahkemeler uygulanması istenilen ceza kanunu maddeleri ile değil iddianamede gösterilen eylemlerle ilgili olduklarına, dava konusu olayda Disiplin Mahkemesi'nce Oda Hapsi cezasına mahkum edilen sanığın, işbu cezanın infazı sırasında disiplin cezasından kaçtığı iddia edildiğine göre kendisine isnat olunan bu eylemin sübutu halinde Askeri Ceza Kanununun 76/1. maddesinde yazılı Askeri Suç olarak tavsif edilmesi icap edeceği ve asker kişilerin askeri mahkemelerde yargılanmalarını gerektiren ilginin kesilmesi, askeri suçla ait davanın Askeri Yargı yerinde görül-

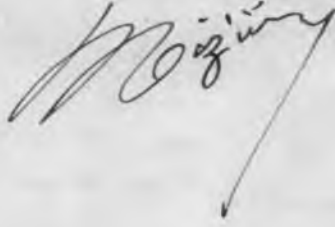
mesini değiştirmeyeceği cihetle, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Sivas 5. Piyade Er Eğitim Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Sivas 5. Piyade Er Eğitim Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesinin 27.11.1980 günlü, 1980/193-553 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 26.12.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

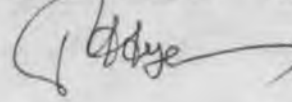
Bařkan

Sarvet Tzn

ye

Y. İsmet Ayer

ye

Ali Suat Erkoç

ye

Mustafa Aksoy

ye

Necati Karakış

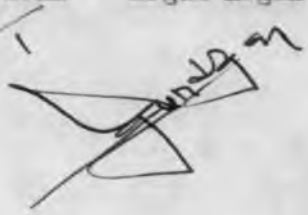
ye

Osman Kayaçan

ye

Ergun Arçun

Bu kararın Resmi gazete'de
yayınlanmasında
Bařkan

t/g